در «قفسه‌کتاب» جام‌جم بخوانید:
خلبانی به روایت ادبیات

علیرضا جهانبخش در گفت‌وگو با ما از آینده فوتبالی‌اش می‌گوید
می‌خواهم در انگلیس بمانم

جام‌جم
روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
www.jamejamdaily.ir

۱۷

سه‌شنبه ۲۱ مرداد ۱۳۹۹ | ۲۱ ذی‌الحجه ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌ویکم - شماره ۵۷۲۸ | استان تهران و البرز ۲۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان | Tuesday - August 11, 2020

موسسات آمریکایی از افزایش ۳ برابری سلب تابعیت شهروندان این کشور از خود در یکسال اخیر خبر می‌دهند

فرار ۵۸۰۰ آمریکایی از آمریکا

۸

با حضور سران قوا صورت گرفت

بررسی پیشنهاد دولت برای مقابله با تحریم نفتی

۲

اعترافات ۳ عضو داعش به اتهام محاربه در دادگاه کیفری

سردار سلیمانی نبود عراق را فتح می‌کردیم

سه عضو گروهک تروریستی داعش که قصد عملیات انتحاری در ایران را داشتند، پس از دستگیری در دادگاه کیفری یک استان تهران محاکمه شدند. اتهام این افراد محاربه است و به خاطر این‌که زیر ۱۸ سال بودند، در دادگاه کیفری محاکمه شدند. متهمان سه سال قبل در قالب یک تیم ۲۱ نفره وارد ایران شده بودند که در یک روستای مرزی شناسایی شدند. در جریان درگیری با نیروهای نظامی ایران، پنج نفر از اعضای این گروهک تروریستی به هلاکت رسیده و ۱۶ نفر دیگر دستگیر شدند...

۱۹

عکس: محمدمهدی صافی | جوان آنلاین | ۳

خبر عرضه نشدن صندوق دارا دوم
باعث کاهش شاخص بورس و نگرانی شدید سهامداران شد

شوک صبح دوشنبه

پس از گمانه‌زنی‌های متعدد
حسان دیاب، نخست‌وزیر لبنان استعفا کرد

موج انفجار در کابینه لبنان

۱

تهیه‌کننده و سردبیر برنامه «چرخ» از تغییرات فصل تازه آن می‌گویند

هفتمین گردش «چرخ»

۶

معاون صنایع دستی وزارت میراث فرهنگی در بازدید از جام‌جم از وام ۴۰ میلیونی برای هنرمندان صنایع دستی خبر داد:

تسهیلات برای صنایع دستی

۱۸

یادداشت

پروژه‌های شکست‌خورده

علیرضا شیخ‌عطار
تحلیلگر سیاست خارجی

تحلیل‌های گوناگونی درباره دلایل برکناری برایان هوک، نماینده آمریکا در امور ایران مطرح شده است. اما واقعیت این است فراتر از این رفت و آمدها، این تغییر حاوی پیام‌هایی است. پیام اول این‌که پروژه فشار حداکثری آمریکا و مجری آن برایان هوک، برخلاف انتظارهای مقامات آمریکایی موفق نبود. هوک برای اجرایی شدن این طرح و هماهنگی با سایر مقامات سیاسی دنیا سفرهای متعددی داشت، اما به صورت غیرمنتظره کناره‌گیری کرد.

این در حالی است که حتی مدتی قبل از این کناره‌گیری، پمپئو و ترامپ و باند آنها این پروژه را موفق می‌دانستند. ادعای موفق بودن این پروژه با عوض شدن ناگهانی مجری آن یک تناقض است. به عبارت روشن‌تر این پروژه موفق نبود، اما چون آنها به لحاظ جنگ روانی همیشه از موفق بودن آن حرف می‌زدند، سناریویی را مبنی بر خستگی برایان هوک و کناره‌گیری او مطرح کردند.

در مورد ناموفق بودن این پروژه، علاوه بر این کناره‌گیری البته دلایل دیگری هم وجود دارد، از جمله اظهارنظر روندی شرمن، مذاکره‌کننده ارشد برجام در دوره اوباماست. او هیچ‌گاه اظهارنظر مثبتی درباره ایران نداشت و جایی هم عنوان کرده بود من از ایران و ایرانی‌ها خوشم نمی‌آید. شرمن چندی پیش در یکی از اندیشکده‌های آمریکایی سخنرانی داشت و گفت فشار حداکثری علیه ایران می‌توانست پروژه خوبی باشد، اما نتیجه آن مقاوم‌تر شدن ایران بود.

زمزمه‌های اعتراف به شکست پروژه فشار حداکثری بر ایران در حالی شنیده می‌شود که از زمان شروع آن، مقامات آمریکایی از موفقیت آن حرف می‌زدند. پمپئو می‌گفت ایرانی‌ها چهلمین سال انقلاب خود را نخواهند دید و در مقاطعی که تظاهراتی در ایران برگزار می‌شد، مقامات آمریکایی وعده سقوط دو تا سه هفته‌ای نظام جمهوری اسلامی را می‌دادند. با این وصف و با این‌که شدیدترین نوع تحریم و بی‌سابقه‌ترین آنها علیه ایران اعمال شد، جمهوری اسلامی همچنان به راه خود ادامه داد و نفوذ منطقه‌ای خود را که مهم‌ترین عامل نگرانی آمریکایی‌هاست بیشتر کرد.

اما نکته دیگر جایگزینی الیوت آبرامز به جای برایان هوک است. آبرامز از قدیمی‌ترین دیپلمات‌های آمریکایی است که سابقه خاصی در مسائل مرتبط با ایران دارد. او در داستان مک فارلین در اواسط دهه ۸۰ میلادی نقش‌آفرین بود و او علاوه بر این، یکی از دست‌اندرکاران اصلی کودتاهای آمریکای لاتین بود. آمریکا آن زمان حامی دیکتاتورهای آمریکای لاتین بود و آبرامز هم این شهرت را داشت که با تیپ‌های کودتاچی در کشورهای آمریکای لاتین ارتباط برقرار می‌کرد و تلاش داشت آنها به حکومت برسند.

هدف آبرامز و پروژه مک فارلین، ایجاد دودستگی در ایران بود، اما این طرح شکست خورد و مجریان آن از جمله آبرامز به کنگره فراخوانده شدند و حتی کار آنها به دادگاه کشیده شد و او مجبور به تحمل محکومیت‌ها و محدودیت‌هایی شد، اما با روی کارآمدن بوش پسر این محدودیت‌ها برداشته شد و او دوباره به وزارت خارجه آمریکا برگشت. وی در سال‌های اخیر نماینده آمریکا در امور ونزوئلا بود و بعد از کناره‌گیری هوک، با این بهانه که آبرامز ایران را می‌شناسد و همچنین مسؤول تحریم ونزوئلاست که دوستی نزدیکی با ایران دارد، امور ایران به او واگذار شد.

آبرامز به تندروی علیه ایران معروف است و اعتقاد کاملی به تغییر نظام در ایران دارد. از این رو این انتخاب می‌تواند حاوی این پیام باشد که آمریکایی‌ها در چهار ماه مانده به انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده قصد دارند کاری را در مورد ایران انجام دهند. به نظر می‌رسد هدف آنها با توجه به انتخاب آبرامز پیگیری پروژه نفوذ و اختلاف‌افکنی و مزدورپروری است. با این وصف، مجموعه تجارب گذشته نشان می‌دهد این طرح نیز با توجه به عنایات الهی و هوشمندی سیاسی رهبران ایران به شکست منتهی خواهد شد.

دیدگاه

آماده‌باش برای سال تحصیلی پیش رو

دکتر سعدا... نصیری قیداری
رئیس دانشگاه شهیدبهشتی

شیوع کرونا تمام شؤونات فرهنگی، سیاسی و اقتصادی کشورها را تحت‌تاثیر قرار داده و در این میان، امر آموزش نیز در سطح جهان از این همه‌گیری، تاثیر زیادی پذیرفته است. در کشور ما نیز در نهایت تصمیم بر این شد مساله آموزش دانشجویان و دانش‌آموزان در سراسر کشور به صورت مجازی پیگیری شود. حالا هم با توجه به این که در سال تحصیلی آینده نیز بخش زیادی از فرآیند تدریس در مدارس و دانشگاه‌ها در فضای مجازی پیگیری خواهد شد، باید به بررسی معایب و مزایای آموزش مجازی در کشورمان بپردازیم.

مهم‌ترین عیب چنین شیوه‌ای این است که به هیچ‌وجه نمی‌توان دروس عملی و آزمایشگاهی را به شکلی مطلوب در فضای مجازی آموزش داد. نقطه ضعف دیگر این است که چون اینترنت با ضریب نفوذ کافی در تمام نقاط کشور وجود ندارد و البته برخی دانش‌آموزان و دانشجویان به ابزارهای لازم برای حضور در کلاس‌های مجازی دسترسی ندارند، پس بخشی از آنها نمی‌توانند در کلاس‌های مجازی شرکت کنند. سومین عیب نیز این است که به هر حال، میزان تفهیم موضوعات درسی و انتقال مطلب در آموزش مجازی نسبت به تدریس حضوری پایین‌تر است. نقطه ضعف چهارم هم این که مساله ارزیابی در فضای مجازی با دشواری‌های زیاد همراه است و قطعا ارزیابی عادلانه به شیوه‌ای که در آموزش حضوری امکان پذیر است، در این شیوه غیرممکن خواهد بود. در مجموع همه این مسائل نیز باعث شد در ترم تحصیلی گذشته، فرآیند یادگیری میان دانش‌آموزان و دانشجویان ما در سطح کشور با کیفیت لازم پیش نرود.

با این حال، نباید از مزایای ترویج آموزش مجازی در شرایط همه‌گیری کرونا نیز غفلت کرد، زیرا به هرحال وقتی جان مردم در خطر باشد و نتوان از دانش‌آموزان و دانشجویان از فضای مدرسه و دانشگاه پذیرایی کرد، این شیوه، هم باعث تداوم فرآیند آموزش آنها می‌شود و هم سلامت‌شان را حفظ می‌کند. همچنین اگر آموزش مجازی نبود، حداقل نیم سال از عمر دانش‌آموزان و دانشجویان به هدر می‌رفت و ده‌ها هزار میلیارد تومانی که دولت برای نظام آموزشی هزینه کرده بود نیز پوچ می‌شد.

بنابراین وقتی آموزش حضوری امکان‌پذیر نیست، باید قدر آموزش مجازی را دانست و البته حتما لازم است برای تقویت زیرساخت‌های این شیوه آموزشی نیز راهکارهایی را اجرا کرد.

نگاه

ضربه به اعتماد عمومی

پیمان مولوی
کارشناس اقتصادی

روز گذشته خبرهایی مبنی بر لغو عرضه صندوق دارا دوم منتشر شد. همین موضوع دلیلی بود تا بازار سرمایه دچار نوسان شده و شاخص کل رشد منفی را تجربه کند. این در حالی است که بازار سرمایه از حساسیت بالایی برخوردار بوده و حتی یک خبر هر چند غیرواقعی هم می‌تواند موجب واکنش منفی بازار شود. از این رو مسؤولان باید در این زمینه تلاش کنند وعده‌های خود را در زمان مقرر عملی کنند تا سرمایه اجتماعی از دست نرود.

اقتصاد ایران در شرایط ویژه ای قرار دارد و تقاضا برای سفته بازی در بازار با افزایش شدیدی مواجه است. یکی از دلایل اصلی بالا بودن تقاضای سفته بازی، رشد نقدینگی و گسترش دسترسی شهروندان به اینترنت و شبکه های اجتماعی است. به طوری که به عنوان مثال تا یک دهه پیش شبکه های اجتماعی نقش چندانی در اطلاع رسانی شهروندان نداشته و افراد عمدتا به صورت جزیره‌ای اقدام می‌کردند، اما با ظهور شبکه‌های اجتماعی یکباره همه افراد نظرات خود را به اشتراک گذاشتند که این موضوع باعث می‌شود صاحبان سرمایه برای سرمایه گذاری تصمیم دقیق تری بگیرند. هرچند ممکن است این تصمیمات خیلی به نفع اقتصاد نباشد.

همان‌طور که اشاره کردم، بازار سرمایه بسیار حساس است و به یک خبر نیز واکنش نشان می‌دهد. از این رو دولت و مسؤولان دولتی ابتدا باید در مورد عرضه صندوق دارا دوم تصمیم گیری قطعی می‌کردند و بعد خبر این موضوع و نحوه عرضه آن رسانه‌ای می‌شد. اکنون بین سازمان خصوصی‌سازی، سازمان بورس و شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی مشکلاتی به وجود آمده که همه این نهادها و سازمان ها در واقع در یک دولت و با یک مدیریت مشغول فعالیت هستند. طبیعتا تایید و تکذیب اخبار موجب از بین رفتن سرمایه اجتماعی مردم می‌شود.

به نظر می رسد وزارت امور اقتصادی و دارایی باید از نرخ دلار که باعث از دست رفتن سرمایه اجتماعی بانک مرکزی شده، درس بگیرد. به بیان بهتر تا زمانی که به یک موضوع جامع نرسیدند و بدنه دولت روی آن اجماع ندارند، نباید نتایج آن اعلام شود، چراکه اگر این اتفاق بیفتد، موجب خروج سرمایه از بازار سرمایه خواهیم بود و این موضوع در این شرایط که مردم به بازار سرمایه اعتماد کرده‌اند، بسیار مخرب است.

گزارش خبری

پس از گمانه‌زنی‌های متعدد
حسان دیاب، نخست‌وزیر لبنان استعفا کرد

موج انفجار در کابینه لبنان

گروه بین‌الملل

پس از انفجار مهیب بندر بیروت، بهره‌برداری‌های سیاسی از آن کلید خورد. پیش از این انفجار «ناصیف حتی» وزیر خارجه سابق لبنان تحت فشارهای خارجی از سمت خود استعفا کرد و پس از انفجار نیز فشارها علیه دولت حسان دیاب برای وادار کردن آن به استعفا تشدید شد. رسانه‌های آمریکایی و سعودی در طول این مدت تلاش کردند با هدف ایجاد تنش و خلأ سیاسی در لبنان، فشارهای خود را علیه لبنان به‌طور عام و علیه حسان دیاب به‌طور خاص، گسترش دهند تا جایی که فشارهای سیاسی دولت لبنان را مجبور به استعفا کرد.

شامگاه گذشته نخست‌وزیر لبنان با اعلام استعفای دولت گفت: فاجعه‌ای که لبنانی‌ها را هدف قرار داد درنتیجه فساد مزمن در کشور و دولت بود. منظومه فساد بزرگ‌تر از کشور است و خطرات دیگری کشور را باوجود طبقه حاکم بر کشور تهدید می‌کند. فساد در همه بدنه کشور ریشه دوانده اما مشخص شده‌است فساد از کشور هم بزرگ‌تر است و نمی‌توان از آن خلاصی یافت و یکی از نمونه‌های فساد در موضوع انفجار بندر بیروت نمایان و مشخص شد حجم فاجعه بزرگ‌تر از آن است که قابل توصیف باشد.

به گزارش المنار، حسان دیاب دوشنبه‌شب با ایراد سخنانی خطاب به مردم کشورش گفت: ما در برابر فاجعه بزرگی قرار داریم. انتظار می‌رفت آنانی که حامی کشور هستند به احترام اندوه مردم همکاری کنند. برخی جز به پیروزی‌های سیاسی نمی‌اندیشند. آنان باید از خود خجالت بکشند؛ زیرا فساد آنها فاجعه را رقم زد. آنها مشکل اصلی ملت لبنان هستند.

دیاب گفت: میان ما و تغییر، دیوار بسیار بزرگی قرار دارد. وی گفت: امروز استعفای کابینه را اعلام می‌کنم. خداوند حامی لبنان باشد.

شبکه اسکای نیوز به نقل از وزرای دولت لبنان اعلام کرد: استعفای دولت به معنای فرار از مسؤولیت نیست. گفته می‌شود پس از استعفای دیاب، نواف سلام مأمور تشکیل کابینه خواهد شد.

در پی انفجار مهیب بندر بیروت و کشته شدن دست‌کم ۱۶۰ نفر و زخمی شدن ۶۰۰۰ نفر، چهار وزیر کابینه حسان دیاب استعفای خود را اعلام کردند. به این ترتیب، انفجار بیروت به بهترین بهانه در دستان برخی سران جریان‌های داخلی و متحدان خارجی‌شان برای تسویه‌حساب‌های سیاسی علیه دولت و مقاومت در لبنان تبدیل شد. لذا آنها شرایط و اتفاقات پس از انفجار را بهترین فرصت برای پیاده‌سازی و عملیاتی کردن سناریوی از پیش طراحی‌شده ساقط کردن دولت، دیدند.

از همین روی، روند استعفاها تنها به وزیر خارجه سابق لبنان ختم نشد و امتداد پیدا کرد تا این‌که وزرای اطلاع‌رسانی، محیط‌زیست و توسعه اداری و نیز دادگستری نیز از پست‌های خود کناره‌گیری کردند و شامگاه دوشنبه کار به استعفای دیاب رسید؛ استعفایی که انفجار سیاسی، پس از انفجار بندر بیروت بود.